

Dokument s plenarne sjednice

A8-0034/2018

23.2.2018

PREPORUKA

o Nacrtu odluke Vijeća o izmjeni Odluke Vijeća 2003/76/EZ o mjerama potrebnim za provedbu Protokola o financijskim posljedicama isteka Ugovora o EZUČ-u i o Istraživačkom fondu za ugljen i čelik priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice
(14532/2017 – C8-0444/2017 – 2017/0213(APP))

Odbor za proračune

Izvjestitelj: Jean Arthuis

Oznake postupaka

- * Postupak savjetovanja
- *** Postupak suglasnosti
- ***I Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
- ***II Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
- ***III Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

SADRŽAJ

	Stranica
NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	5
OBRAZLOŽENJE	6
POSTUPAK U NADLEŽNOM ODBORU	10
KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU	11

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Nacrtu odluke Vijeća o izmjeni Odluke 2003/76/EZ o mjerama potrebnim za provedbu Protokola o financijskim posljedicama isteka Ugovora o EZUČ-u i o Istraživačkom fondu za ugljen i čelik priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice (14532/2017 – C8-0444/2017 – 2017/0213(APP))

(Posebni zakonodavni postupak – suglasnost)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt odluke Vijeća (14532/2017),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 2. prvim stavkom Protokola br. 37 o financijskim posljedicama isteka Ugovora o EZUČ-u i o Istraživačkom fondu za ugljen i čelik, priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (C8-0444/2017),
 - uzimajući u obzir članak 99. stavke 1. i 4. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za proračune (A8-0034/2018),
1. daje suglasnost za Nacrt odluke Vijeća;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

OBRAZLOŽENJE

Istraživački fond za ugljen i čelik, osnovan po isteku Ugovora o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik (EZUČ), namijenjen je financiranju istraživanja u tim područjima, u odnosu 72,8 % za čelik i 27,2 % za ugljen¹. Njegove aktivnosti financiraju se niskorizičnim financijskim ulaganjima kojima upravlja Komisija. Vrijednost tih ulaganja znatno je, međutim, pala zbog monetarne politike koju provodi Europska središnja banka. Financijska omotnica za program Istraživačkog fonda za 2018. iznosi naime 27 milijuna EUR, što je smanjenje od 19 milijuna EUR u odnosu na iznos za 2017. Taj bi se iznos prema prognozama Komisije trebao nastaviti smanjivati, pa se očekuje da će omotnica za 2019. iznositi između 14 i 18 milijuna EUR.

Cilj Prijedloga odluke Komisije² jest odobriti korištenje svih sredstava koja su u okviru programa Istraživačkog fonda opozvana od 2003. godine. Komisija procjenjuje da bi se time potencijalno moglo dobiti 40,3 milijuna EUR. Usvajanje toga prijedloga omogućilo bi Komisiji da omotnicu za program Istraživačkog fonda za 2018. poveća do iznosa od 40 milijuna EUR, a da preostala sredstva iskoristi za omotnicu za 2019.

Vijeće³ je slijedilo prijedlog Komisije, uz važnu razliku u pogledu datuma od kojeg se opozvana sredstva stavljaju na raspolaganje. Riječ je o tehničkom pitanju, budući da Vijeće smatra da se opozvana sredstva trebaju koristiti od trenutka prestanka važenja Ugovora o EZUČ-u, dakle od 24. srpnja 2002.; Komisija, s druge strane, smatra da se dostupna sredstva stavljaju na raspolaganje na dan objave Uredbe, odnosno 6. veljače 2003.

Učinak na proračun

Riječ je o prijelaznoj mjeri. Jedina svrha prijedloga jest nadoknaditi manjak prinosa za razdoblje od 2018. do 2020. i zajamčiti dostatnu razinu financiranja u tim sektorima. Nadalje, ta mjera neće imati utjecaja na proračun jer je fond izvan proračuna EU-a, a iznos prvotne kapitalizacije ne mijenja se.

S druge strane, iako se prijedlogom osigurava financiranje do 2020. godine, Komisija bi trebala iznaći rješenje kako za te sektore osigurati sredstva i za razdoblje nakon te godine, a da se pritom ne smanji manevarski prostor u pogledu proračuna ni u sadašnjem ni u budućem višegodišnjem financijskom okviru.

¹ Članak 3. stavak 2. Odluke Vijeća od 1. veljače 2003. o mjerama potrebnim za provedbu Protokola o financijskim posljedicama isteka Ugovora o EZUČ-u i o Istraživačkom fondu za ugljen i čelik priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice (2003)76/EZ).

² COM(2017) 452 final od 25. kolovoza 2017.: Prijedlog odluke Vijeća o izmjeni Odluke Vijeća 2003/76/EZ o mjerama potrebnim za provedbu Protokola o financijskim posljedicama isteka Ugovora o EZUČ-u i o Istraživačkom fondu za ugljen i čelik priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice.

³Vijeće 13451/17 od 19. listopada 2017: Prijedlog odluke Vijeća o izmjeni Odluke Vijeća 2003/76/EZ o mjerama potrebnim za provedbu Protokola o financijskim posljedicama isteka Ugovora o EZUČ-u i o Istraživačkom fondu za ugljen i čelik priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice.

Usklađivanje s Financijskom uredbom

Odredbe iz članka 4. stavka 5. primjenjuju se od 2003. kao *lex specialis* u odnosu na Financijsku uredbu (FU) i stoga predstavljaju odstupanje od iste. Dosada su opozvana sredstva i povrati nepropisno isplaćenih iznosa bili vraćani u sredstva EZUČ-a, oni nisu bili automatski dostupni u općem proračunu programa Istraživačkog fonda, odnosno automatski prenošeni u taj proračun.

U skladu s predloženom izmjenom članka 4. stavka 4. za povrat nepropisno isplaćenih iznosa primjenjivat će se pravila Financijske uredbe. Nadalje, izmjena članka 4. stavka 5. u skladu je s nedavno postignutim političkim dogovorom o reviziji Financijske uredbe (članak 14. stavak 4. buduće Financijske uredbe), s obzirom na to da će opozvana sredstva ponovno biti na stavljeni na raspolaganje za te iste programe. Jednom kada bude izmijenjena, Odluka Vijeća 2003/76/EZ bit će u skladu s Financijskom uredbom, čime će se pojednostavniti i pojasniti položaj Istraživačkog fonda među drugim elementima proračunske konstelacije.

Cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova

Svrha Istraživačkog fonda za ugljen i čelik jest poduprijeti istraživanja u sektoru ugljena i čelika kako bi se inovacijama zajamčila njegova konkurentnost. Među temama projekata su proizvodni postupci, korištenje i prenamjena resursa, sigurnost na radu, ali i zaštita okoliša te smanjenje emisija ugljičnog dioksida (CO₂) koje nastaju iskorištavanjem ugljena i proizvodnjom čelika.

U pogledu potonje teme, Europska unija obvezala se do 2030. godine smanjiti emisije stakleničkih plinova za najmanje 40 % u usporedbi s razinama iz 1990., a obvezna je i provesti Pariški sporazum s konferencije COP 21. Tijekom nedavno održanog One Planet Summita više velikih banaka i osiguravajućih društava istaknulo je namjeru smanjiti, a u konačnici i u potpunosti zaustaviti, ulaganja u fosilna goriva poput ugljena.

U tom je smislu primjereno navesti nekoliko projekata koji pokazuju pozitivan doprinos okolišu koji se ostvaruje sufinanciranjem iz Istraživačkog fonda:

- ULCOS (čelik): riječ je najvećem istraživačkom projektu ikada poduzetom unutar globalne industrije čelika. U sklopu tog projekta okupljen je konzorcij od 48 sveučilišta, istraživačkih instituta i partnera iz industrije koji vrše pionirska istraživanja usmjerena na smanjenje emisija ugljika koje nastaju u industriji čelika. U okviru projekta smišljeno je nekoliko konceptualnih rješenja, među kojima je i recikliranje visokopećnih plinova. Tom tehnologijom omogućuje se uklanjanje CO₂ i recikliranje ugljikovog monoksida (CO) neposredno u visokim pećima, čime bi se trenutačne emisije iz visokoj peći potencijalno mogle smanjiti za više od 50 %. Tehnološki postupak HIsarna trenutačno je neprepoznatljiviji rezultat projekta ULCOS;
- PROMS i EAF-PROMS (čelik): ova dva projekta omogućila su istraživačima da razviju slitine čelika koje su istodobno visoke čvrstoće i visoke razine duktilnosti. Te su slitine posebno zanimljive za proizvođače automobila jer im omogućuju da smanje

težinu vozila (korištenjem tanjih limova) i time u konačnici smanje potrošnju automobila i njihove emisije ugljika, zadržavajući pritom čvrstoću kojom se jamči sigurnost putnika;

- COALBYPRO (ugljen): u pepelu ugljena prisutni su kontaminanti kojima se, ako se njima ne upravlja na odgovarajući način, može onečistiti okoliš. Cilj projekta jest iskoristi taj pepeo kao sredstvo za hvatanje i skladištenje CO₂ putem njegove mineralizacije. Razmotrit će se i mogućnost hvatanja CO₂ u zeolitima, a krajnji cilj je upravljanje okolišem u rudnicima ugljena nakon njihova zatvaranja;
- MERCURYCAP (ugljen): ovim je projektom omogućen pronalazak dvaju novih metoda za hvatanje emisija žive iz elektrana na ugljen, razvojem obećavajućih sorbensa i materijala koji su katalizatori oksidacije. Istraživanja su pružila važne rezultate, više različitih sorbensa i materijala pokazalo je dobru sposobnost zadržavanja žive.

Bitni budući projekti za čist i konkurentan europski čelik

Uzimajući u obzir Lamyjevo izvješće (LAB-FAB-APP)¹ i prijedlog da se pokrene „misija čelik”, Parlament u potpunosti pristaje uz promicanje ideje čistog i konkurentnog europskog čelika. Kako bi se do 2025. u praksi omogućila proizvodnja čelika bez emisija CO₂, potrebno je učiniti kvalitativni iskorak. U tom smislu potrebna je mobilizacija svih dionika iz sektora, a Parlament će se potruditi da se u okviru novog Okvirnog programa za istraživanja i inovacije za tu inicijativu osiguraju znatna sredstva. U tu svrhu, sveobuhvatno paneuropsko javno-privatno partnerstvo omogućilo bi razvoj tehnologija za proizvodnju čelika bez emisija CO₂ (usporedi električna energija / vodik) ili uz njihovo znatno smanjenje (integracija postupaka, bioindustrijske tehnike, recikliranje, hvatanje i skladištenje CO₂).

Zaključak

Revizija Odluke Vijeća 2003/76/EZ, koja nema proračunskog učinka, omogućila bi ne samo da se Istraživački fond za ugljen i čelik uskladi s Financijskom uredbom, nego i da se prikupe sredstva nužna za financiranje inovativnih projekata. Taj fond u prosjeku godišnje dodjeljuje 55 milijuna EUR za istraživačke projekte. Kada taj iznos ne bi bio na raspolaganju, broj financiranih projekata potencijalno bi bio dvostruko manji.

Ciljevi Istraživačkog fonda za ugljen i čelik višestruki su; njime se kroz inovacije osigurava postizanje konkurentnosti u predmetnim sektorima, čuvaju radna mjesta u regijama koje su često već ionako u poteškoćama i doprinosi smanjenju emisija CO₂ i drugih onečišćujućih tvari koje proizlaze iz tih sektora.

Uzimajući u obzir zadovoljavajuće rezultate postignute u projektima koji se sufinanciraju iz Istraživačkog fonda, bilo bi izuzetno poželjno da se i dalje nastavi pružati potpora iz tog fonda. Parlament je spreman sudjelovati u strateškom promišljanju o tome kako zajamčiti nastavak djelovanja fonda i, po potrebi, kako aktivno upravljati sredstvima EZUČ-a, odnosno

¹ http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/other_reports_studies_and_documents/hlg_2017_report.pdf

kako dio sredstava iskoristiti za pokretanje bitnih projekata za čist i konkurentan europski čelik.

POSTUPAK U NADLEŽNOM ODBORU

Naslov	Mjere potrebne za provedbu Protokola o financijskim posljedicama isteka Ugovora o EZUČ-u i o Istraživačkom fondu za ugljen i čelik priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice
Referentni dokumenti	14532/2017 – C8-0444/2017 – COM(2017)0452 – 2017/0213(APP)
Datum savjetovanja / zahtjeva za odobrenje	13.12.2017
Nadležni odbor Datum objave na plenarnoj sjednici	BUDG 14.12.2017
Odbori koji daju mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	ITRE 14.12.2017
Odbori koji nisu dali mišljenje Datum odluke	ITRE 23.1.2018
Izvjestitelji Datum imenovanja	Jean Arthuis 14.9.2017
Datum usvajanja	22.2.2018
Rezultat konačnog glasovanja	+: 28 -: 2 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Nedzhmi Ali, Lefteris Christoforou, Gérard Deprez, Manuel dos Santos, André Elissen, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, Esteban González Pons, John Howarth, Zbigniew Kuźmiuk, Vladimír Maňka, Siegfried Mureşan, Jan Olbrycht, Urmas Paet, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Jordi Solé, Patricija Šulin, Eleftherios Synadinos, Indrek Tarand, Isabelle Thomas, Inese Vaidere, Daniele Viotti, Tiemo Wölken, Marco Zanni
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Xabier Benito Ziluaga, Jean-Paul Denanot, Ivana Maletić, Andrey Novakov, Pavel Poc, Tomáš Zdechovský
Datum podnošenja	23.2.2018

KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU

28	+
ALDE	Nedzhmi Ali, Gérard Deprez, Urmaz Paet
ECR	Zbigniew Kuźmiuk
NI	Eleftherios Synadinos
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Esteban González Pons, Ivana Maletić, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Inese Vaidere, Tomáš Zdechovský, Patricija Šulin
S&D	Jean-Paul Denanot, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, John Howarth, Vladimír Maňka, Pavel Poc, Isabelle Thomas, Daniele Viotti, Tiemo Wölken, Manuel dos Santos
Verts/ALE	Indrek Tarand

2	-
ENF	André Elissen
Verts/ALE	Jordi Solé

2	0
ENF	Marco Zanni
GUE/NGL	Xabier Benito Ziluaga

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani